

forum for
natur og
friluftsliv
TROMS

Harstad kommune v/areal- og byggesakstjenesten
Postmottak
9479 Harstad

19.08.2013

Høringsuttalelse til planprogram for kommunedelplan for Harstad sentrum 2014 - 2025

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Troms er kjent med at Harstad kommune har forslag til planprogram for kommunedelplan for Harstad sentrum 2014 - 2025 ute på høring og ønsker å komme med innspill.

FNF Troms ga i mai innspill til Harstad kommune sin arealplan. Vi viser til at mange av de momentene vi påpekte i den anledning også er gjeldende for kommunedelplanen for Harstad sentrum. Vi vil særlig trekke fram friluftslivets verdi for folkehelse, viktigheten av grønne lommer, møteplasser, gang- og sykkelveier og et attraktivt, aktivt og trygt by-/ sentrumsmiljø. Dette vil gange både omdømme, bolyst, reiselivsnæring og livskvalitet i sentrum, så vel som for hele kommunen. FNF Troms synes det er trukket fram veldig mye positivt rundt disse temaene i planprogrammet og ser fram til at tiltakene blir satt ut i praksis på en god måte.

Friluftsliv og folkehelse

FNF Troms synes det er gledelig at Harstad trekker fram viktigheten av å fremme helse i folkehelsearbeidet, samt at alle innbyggere skal ha mulighet for friluftsliv i sitt nærmiljø. FNF minner også om at folkehelse er mer enn kun aktivitet og at dette er et overordnet tema som må gjennomsyre alle planer og tema i sentrumsdelplanen. Boligstruktur, samferdsel, rekreasjon, grøntarealer og sjøfronten henger alle sammen og er avgjørende for god helse.

FNF Troms er fornøye med at friluftslivet tillegges vekt, og vi ønsker å minne om noen av friluftslivets gevinster i helsesammenheng. Friluftsliv er landets største enkeltkilde til fysisk aktivitet og 90 % av Norges befolkning deltar i løpet av året. Friluftsliv er førstevalget for de som ønsker å komme i form, de inaktives foretrukne aktivitet, har lave investeringskostnader, er lavterskel og sosialt utjevne. Friluftslivet favner bredt og fanger ofte opp de som faller utenfor konkurransebasert aktivitet, samt er en aktivitet hvor nettverk dannes og styrkes. Friluftsliv har dokumentert positiv effekt på fysisk og psykisk helse, og flere forskningsrapporter viser at naturopplevelser kombinert med fysisk aktivitet er blant de viktigste faktorene for vår totale helsetilstand. Å kunne utføre friluftsliv nært der vi bor er avgjørende.

FNF Troms, Fylkeshuset, Pb. 6105, 9291 Tromsø
Tlf: 776 42131 E-post: troms@fnf-nett.no Internett: www.fnf-nett.no/troms

FNF Troms er et samarbeidsforum for 13 natur- og friluftslivsorganisasjoner i Troms og representerer rundt 15000 medlemmer. Medlemsorganisasjoner: Troms Turlag, Harstad Turlag, Norges Turmarsjforbund Troms, Naturvernforbundet i Troms, 4H Troms, KFUK-KFUM-speiderne Troms, Troms Fylkeskystlag, Troms Orienteringskrets, Norges Jeger- og Fiskerforbund Troms, Nord-Troms Krets av Norges Speiderforbund, Framtiden i våre hender Tromsø, Nord-Norsk Botanisk forening, Tromsø Casting og Fluefiskeforening.

Kartleggingstema

Det skal i utarbeidelsen av sentrumsplanen kartlegges en rekke tema. FNF Troms vil gjerne komme med noen innspill i denne sammenheng.

Sosiale møteplasser

FNF Troms foreslår at tema «sosiale møteplasser» inkluderes i «1. Byrom og rekreasjon». Vi mener attraktive møteplasser er av avgjørende betydning for et godt miljø og god helse. Møteplasser i friluft vil ha særlig stor verdi og det blir viktig å tilrettelegge for dette blant annet langs sjøkanten. Møteplassene bør også ha gode og naturlige innfallsporter som gjør det lett å gå og sykle til. Det bør kartlegges hvor det er mest attraktivt og effektivt å lage/tilrettelegge møteplasser. FNF Troms synes det er flott at det etableres og fokuseres på lekeplasser, men vil minne om å også ivareta naturlig vegetasjon/grønne lommer i sentrum. Dette er viktig for barns lek og kreativitet, samt for psykisk helse.

Skilt og turløyper

FNF Troms mener det er viktig at det i prosessen med sentrumsplanen inkluderes en kartlegging og strategi for hvordan man effektivt kan skilte og tilrettelegge for å lede folk fra sentrum ut i marka og til attraktive friluftsareal / grøntområder. Vi mener det må skiltes fra bykjernen og ut. Det er viktig å ha skilting til for eksempel bymarka, Folkeparken og strandpromenaden ved sentrale knutepunkt, som for eksempel hurtigbåtkaia. Det bør finnes turskilt som enkelt viser retning og avstand til nærliggende turområder.

Gode eksempler fra sentrumsnær skilting til nære turområder er å finne både i Tromsømarkaprojektet og i STImuli prosjektet i Bodø. I sistnevnte er det et mål om at alle skal ha maksimalt 500 meter til nærmeste tursti. FNF Troms mener dette er et mål som også vil gange Harstad. Forskning viser at dersom et grøntområde ligger lenger unna enn 500 meter fra boligen synker aktiviteten med nærmere 60 %. Vi vil også presisere at turstier/turløyper er den anleggstypen den norske befolkningen bruker mest. Dette er langt hyppigere brukt enn for eksempel helsestudio og idrettshaller. En undersøkelse fra Ipsos MMI 2012 om hvilken aktivitet folk flest vil gjøre for å øke sitt aktivitetsnivå, er det entydig at fysisk aktivitet i natur og nærmiljøet står øverst på ønskelisten. En sentrumsnær sti- og løypesatsing og bevaring av grøntområder i Harstad vil bidra til å øke andelen fysisk aktive, bidra positivt til psykisk helse og samtidig redusere sosiale ulikheter. Vi anbefaler sterkt at dettes tas inn i sentrumsplanen.

Vi vil også minne om at satsing på nærfriluftslivet er i tråd med Regjeringens politikk, og har i dag et særlig fokus. Også mange av friluftsorganisasjonene har dette som satsingsfelt.

Strategier for fysisk aktivitet i friluft i vinterhalvåret

Kommunen bør ha særlige strategier for fysisk aktivitet i friluft i vinterhalvåret i sentrum. Inaktive grupper trenger særlig stimuli til å komme opp og ut i den kalde og mørke årstiden. Som stikkord kan nevnes: Små isflater ved skole/barnehage og boområder, akebakke, strøsandtiltak for eldre og god brøyting av gang- /sykkelveier og parkeringsplasser.

Barnetråkk

FNF Troms er kjent med at Harstad kommune har gjort kartlegginger over barnetråkk. Dette er meget positivt og vi håper kunnskapen også blir benyttet aktivt i sentrumsutviklingen. Vi vil minne om at det sannsynligvis gjenstår stier og løyper som ikke enda er registrert og ber om at dette tas høyde for og undersøkes før eventuelle utbygginger.

Sjøfronten

FNF Troms synes det er positivt at sjøfronten vil tilrettelegges på et mer attraktivt vis enn i dag, og at det er en målsetning om å redusere parkeringsarealet langs sjøen. FNF Troms tror det vil være meget givende å tilrettelegge for en helhetlig «strandpromenade» i sentrum. Her har byen et stort potensial. Deler av sjøkanten er allerede fin tilrettelagt, men det bør tilstrebes en større sammenheng, samt mer grønnstruktur, langs sjøen. Den bør også ha universell utforming. En attraktivt sti/turvei med sosiale møteplasser langs sjøen vil nå bredt og gagne både lokale og tilreisende, samt være et godt tilbud for de som ellers er lite aktive. I Bodø er for eksempel moloen det mest brukte friluftsområdet. En satsing på sjøfronten vil gi et løft for byaktivitet og glede.

Samferdsel

FNF Troms er positiv til at Harstad har fokus på aktiv transport ved at det skal være attraktivt å gå fra/til og i sentrum. Dette mener vi er essensielt både for å fremme helse og trivsel. Bilfrie områder må sikres, og det må tilrettelegges for gode sykkelparkeringer. Effektiv kollektivtransport bør prioriteres, og det er viktig at buss kan være et enkelt og reelt alternativ som framkomstmiddel fra sentrum til populære turmål og utfartssteder i kommunen.

Medvirkning

FNF Troms håper på reell og bred medvirkning i planprosessen. Det er flott at det legges opp til informasjonsmøter med befolkningen og lag og foreninger i denne sammenheng. Det er positivt om disse er på kveldstid, da det letter mulighetene for frivillige til å delta. Natur- og friluftsansjonene ønsker å bli inkludert med videre i planarbeidet.

Vi tar gjerne mot henvendelser fra kommunen i saker og områder som berører våre medlemmers interesser.

FNF Troms ønsker Harstad kommune lykke til i arbeidet med å ferdigstille planprogrammet til kommunedelplan for Harstad sentrum og har tillitt til at natur- og friluftinteressene blir ivaretatt på en god måte.

For Forum for Natur og Friluftsliv Troms
Eivind Høstmark Borge
Fylkeskoordinator

Kopi:
Fylkesmannen i Troms
Troms fylkeskommune